

HÖGSKOLAN
I BORÅS

BUDGETUNDERLAG
2024–2026

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VÅR VISION – TILLSAMMANS TAR VI ANSVAR FÖR FRAMTIDEN	4
EN HÖGSKOLA MED UNIVERSITETSKVALITETER	6
EN ENGAGERAD AKTÖR FÖR EN HÅLLBAR SAMHÄLLSUTVECKLING	8
SAMHÄLLSVIKTIG UTBILDNING OCH FORSKNING	10
SAMMANFATTNING	16
BILAGA	18

A photograph of three people in a modern office environment. Two men and one woman are gathered around a table, looking at a laptop. The man on the left is wearing a dark jacket over a white turtleneck. The man in the middle is wearing a dark quilted vest over a light-colored shirt. The woman on the right has long blonde hair and is wearing a light-colored sweater. The background features a brick wall, large windows, and several white pendant lamps hanging from the ceiling. A large teal circle is overlaid on the image, containing text.

VÅR VISION

Tillsammans
tar vi ansvar för
framtiden

Genom profilering av utbildning
och forskning gör vi skillnad

Genom vår vision vill vi markera att Högskolan i Borås ska fortsätta följa och driva samhällsutvecklingen och ta ansvar för framtiden och de utmaningar som samhället står inför. I en tid när samhällsdebatten hotas av inskränkningar och förnekelse av kunskap ska lärosätet vara en självständig och kritisk reflekterande kraft som tar ansvar i debatten och nyttjar friheten att fritt utforma utbildning och forskning. Det är Högskolan i Borås ansvar att erbjuda kommande generationer en utbildning baserad på aktuell forskning samtidigt som högskolans forskning bidrar till att kritiskt granska och påverka samhällets utveckling.

Visionen speglar även den utveckling som högskolan haft sedan starten. En utveckling som präglats av ambitionen att bedriva verksamheten tillsammans med studenter, medarbetare, samarbets- och samverkanspartners till nytta för såväl utbildnings- som forskningens kvalitet som för kompetensförsörjning och utveckling av det omgivande samhället. Genom att medvetet styra lärosätets forskningsresurser till ett antal för samhället viktiga områden har Högskolan i Borås utvecklats till en profilerad och mycket stark högskola. Det medvetna och systematiska utvecklingsarbetet har resulterat i att universitetskvaliteter successivt tillförts och att lärosätet i dag uppfyller regeringens kriterier för att erhålla universitetsstatus.

I relation till övriga storstadsregioner är de västsvenska lärosätenas resurser till forskning betydligt lägre och i behov av att stärkas. Högskolan i Borås profil, att tillsammans med det omgivande samhället bedriva utbildning och forskning med fokus på samhällsutmaningar och regional utveckling, skulle vara ett utmärkt komplement till övriga universitet i regionen. För att stärka den Västsvenska lärosätetsstrukturen och fullt ut ta tillvara potentialen i högskolans verksamhet vill Högskolan i Borås bli Sveriges nästa universitet.

En högskola
med *universitets-*
kvaliteter

Det medvetna arbetet med att skapa kompletta akademiska miljöer och profilera verksamheten har medfört att Högskolan i Borås under den senaste tioårsperioden kan se tillbaka på en stark utveckling inom både utbildning och forskning. Profileringen har resulterat i att följande kompletta akademiska miljöer och spets, i form av ett antal nationellt starka utbildnings- och forskningsmiljöer med internationellt framgångsrika lärargrupperingar, utvecklats vid lärosätet:

- Biblioteks- och informationsvetenskap
- Handel och IT
- Människan i vården
- Pedagogiskt arbete
- Resursåtervinning
- Textil och mode

Samtliga prioriterade områden utmärks av en konstruktiv samverkan med det omgivande samhället, en balans och en nära relation mellan utbildning och forskning samt en verksamhet som kännetecknas av hållbar utveckling, jämställdhet och internationalisering i enlighet med Agenda 2030. Profilarbetet har lett till att högskolan i Borås i dag bedriver utbildning från grundnivå till avancerad nivå och har rättigheter att utfärda masterexamen inom samtliga prioriterade områden samt erhållit examenstillstånd på forskarnivå inom fyra områden samt inom konstnärlig forskning. I jämförelse med högskolor med liknande förutsättningar är det stora antalet tillstånd att examinera på forskarnivå ett kvitto på att högskolan bedriver en bred profilerad verksamhet med hög kvalitet och relevans.

Lärosätets programutbildningar är efterfrågade med ett kontinuerligt högt och stabilt söktryck. Högskolan i Borås erbjuder ett brett utbud av fristående kurser med en flexibel studiegång som bidrar till kompetensutveckling för yrkesverksamma och skapar möjligheter till ett livslångt lärande. Utbildningen på avancerad nivå fortsätter att utvecklas och motsvarar nu cirka 14 procent av den totala volymen, vilket i ett nationellt perspektiv är väl i nivå med de nya universiteten. Den relativt höga andelen kurser och studenter på avancerad nivå innebär att Högskolan i Borås, i relation till jämförbara lärosäten, redovisar ett stort antal examina inom utbildning.

Sedan forskarutbildningen startade vid Högskolan i Borås har sammanlagt 109 disputationer genomförts inom högskolans egna forskarutbildningar, vilket jämfört med andra högskolor är i det närmaste unikt. Detta visar att högskolan, från att forskarutbildningarna inrättades, haft kapacitet att bedriva forskarutbildning inom

samtliga områden och framgångsrikt förvaltad erhållna examenstillstånd. Under samma tidsperiod har även 54 forskarstudier finansierade av Högskolan i Borås disputerat på andra lärosäten. De erhållna examenstillstånden på forskarnivå har även bidragit till att upprätthålla kompetensen inom högskolans sex prioriterade områden och andelen disputerade lärare har sedan ett antal år stabiliserats på en hög nivå (57 procent).

Som ett resultat av högskolans breda profil har den externt finansierade forskningen ökat under den kontinuerligt. Ökningen har skett inom merparten av de prioriterade områdena, vilket bekräftas av att högskolan, till skillnad från många högskolor, uppvisar en imponerande spännvidd i antalet externa forskningsfinansierare. Ett annat resultat av arbetet med forskningsprofiler och att verksamheten håller hög internationell kvalitet är att högskolan, i relation till jämförbara lärosäten, varit koordinator för och deltagit i betydligt fler projekt inom ramen för EU:s Horizon 2020.

Universitetskanslersämbetets granskning av högskolans kvalitetssäkringsarbete för utbildning och de granskningar av enskilda utbildningar som genomförts visar att lärosätets utbildningsverksamhet håller hög kvalitet. Erfarenheterna från att ha deltagit i Universitetskanslersämbetets pilotstudie innebär att högskolans möjligheter att erhålla omdömet hög kvalitet i kommande ordinarie granskningscykel av högskolans kvalitetssäkringsarbete avseende forskning bedöms som goda. I kombination med antalet examenstillstånd på forskarnivå visar profil- och kvalitetsarbetet samt antalet disputationer att högskolan har kapacitet att bedriva framgångsrik utbildning, forskarutbildning samt forskning inom samtliga områden och att verksamheten uppfyller regeringens kriterier för universitetsstatus.

En engagerad aktör

för en hållbar samhällsutveckling

Samverkan med övriga samhället genomsyrar i hög grad högskolans verksamhet och samtliga prioriterade områden har en mångsidig interaktion med övriga samhället som bidrar till utbildningarnas och forskningens kvalitet. Utifrån visionen om att tillsammans ta ansvar för framtiden fortsätter högskolan att i samarbete med aktörer från såväl privat- som offentlig sektor samt civilsamhället verka för en positiv, kunskapsbaserad utveckling av samhället. Ett ansvarsfullt och ömsesidigt samverkansarbete skapar förutsättningar för fortsatt profilering av Högskolan i Borås och bidrar även till verksamhetens genomslag i samhället. Genom goda relationer med externa parter tar Högskolan i Borås en aktiv roll för ett ömsesidigt utbyte av kunskap.

Science Park Borås utgör en samlad samverkans- och innovationsmiljö där regionala parter arbetar tillsammans för att göra skillnad. Det unika med Science Park Borås är att Högskolan i Borås är ensam ägare och bedriver verksamheten tillsammans med övriga intressenter i innovationssystemet. Inom såväl utbildning som forskning och med Science Park Borås som motor fortsätter högskolan att bedriva ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att nå målet att bli en attraktivare för lärosätets samverkanspartners.

Företag, offentlig sektor och civilsamhälle står inför stora utmaningar som kommer kräva ett allt effektivare utvecklings- och förändringsarbete. En viktig del i Science Park Borås verksamhet är att genom plattformar och projekt skapa en neutral innovationsarena för möten mellan akademi, samhälle och näringsliv för att finna lösningar på såväl stora som små samhällsutmaningar. Inom ramen för Science Park Borås samverkar högskolan med 210 kommuner, organisationer, myndigheter och företag inom olika forsknings och innovationsprojekt och regeringsuppdraget Textile & Fashion 2030, som ska främja samverkan mellan den textila värdekedjans aktörer, förmedla utbildning, forskning och innovation samt stödja nya, hållbara affärsmodeller för en cirkulär ekonomi involverar ytterligare 211 företag.

Genom Science Park Borås har Högskolan i Borås skapat en plattform för nyttiggörande och för att anta de globala utmaningarna formulerade i Agenda 2030.

Till detta kommer att högskolan är och ska vara utmanande och pådrivande i det regionala samarbetet för en ökad hållbarhet i en bred bemärkelse. Över tid har också omfattningen på hållbarhetsforskningen ökat, breddats och fördjupats och inom samtliga prioriterade forskningsområden bedrivs i dag forskning om hållbarhet med en flervetenskaplig ansats.

Högskolan i Borås har väl utvecklade processer för att koppla hållbar utveckling till de globala målen inom ramen för Agenda 2030. Arbetet med att integrera ett globalt perspektiv och jämställdhetsintegrering i utbildning och forskning pågår kontinuerligt vid högskolan och lärosätet anlägger ett hållbart perspektiv på verksamheten. Denna strävan har lett till att Högskolan i Borås är ett av de fem lärosäten som av Naturvårdsverket rankas högst för sitt systematiska miljöledningsarbete samt har erhållit ett mycket positivt omdöme av Universitetskanslersämbetet för integreringen av hållbar utveckling i utbildningsverksamheten.

A woman wearing a grey hijab and a black long-sleeved shirt with a white graphic is sitting at a desk, looking towards a man. The man has a beard and is wearing a white sweater over a black shirt. They are both looking at a dark grey Acer laptop on the desk. The laptop has a cherry blossom design and the Acer logo. There are books and a water bottle on the desk. In the background, there is a blurred classroom or office environment with large windows.

Samhällsviktig
utbildning
och forskning

KOMPETENSFÖRSÖRJNING INOM UTBILDNINGAR VIKTIGA FÖR SAMHÄLLSUTBYGGNADEN

Högskolan i Borås har en lång tradition av att akademisera olika utbildningar och professioner och utbildningsutbudet vid högskolan har successivt utvecklats i samarbete med det omgivande samhället. Tillsammans med studenter och samarbetspartners bygger högskolan kompletta akademiska miljöer inom högskolans sex prioriterade områden och bidrar till kompetensförsörjningen inom såväl bristyrken som utbildningar med ett nationellt uppdrag och utbildningar som svarar mot det regionala behovet av kvalificerad arbetskraft. Exempelvis bedriver Högskolan i Borås den största vårdutbildningen bland högskolorna samtidigt som lärarutbildningarna utgör högskolans enskilt största utbildning.

Därutöver är högskolans utbildningar till högskoleingenjör, med undantag för de på KTH och Chalmers, en av Sveriges största och inom IT-området bedriver högskolan i nära samarbete med lokala IT-företag utbildningar för att säkra kompetensen inom detta bristyrke. Utöver dessa för samhällsutvecklingen viktiga utbildningar bedriver Högskolan i Borås utbildning till polis på uppdrag av Polismyndigheten. Polisutbildningen har på kort tid vuxit kraftigt och ges på såväl campus som distans och söktrycket till polisutbildningen i Borås var 2021 det högsta i landet. Den positiva utvecklingen har resulterat i att Högskolan i Borås antar flest studenter av samtliga lärosäten och bedriver den största distansutbildningen i Sverige.

Som ett resultat av regeringens ökade uppdrag under pandemin och studenternas efterfrågan tog högskolan ett stort ansvar för de samhällsviktiga utbildningarna inom lärar- och vårdområdet samt högskoleingenjör, teknik och informatikutbildningar. Satsningen innebar även att högskolan kunde genomföra en kraftig ökning av antalet studenter på fristående kurser, de flesta på distans och med flexibel studiegång, riktade mot livslångt lärande. När regeringens satsning successivt fasas ut samtidigt som Sverige går in i en lågkonjunktur är det Högskolan i Borås uppfattning att efterfrågan på högre utbildning kommer att öka. I kombination med större ålderskullar och införandet av omställningsstudiestöd befarar högskolan att lärosätet inte kommer kunna svara upp mot studenternas efterfrågan på lärosätets utbildningar.

Under pandemin visade högskolan att lärosätet har kapacitet och förutsättningar att utöka och starta nya utbildningar inom för samhället viktiga områden samt bidra till det livslånga lärandet. Inom ramen för nuvarande takbelopp har högskolan inga möjligheter att genom egna

prioriteringar skapa utrymme att svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Högskolan i Borås har identifierat ett antal utvecklingsmöjligheter där högskolan behöver en permanent resursförstärkning i form av ett höjt takbelopp för att kunna bidra till utvecklingen inom samhällsviktiga områden och stärka Sverige som kunskapsnation.

I syfte att lösa kompetensförsörjningen har ett antal nationella satsningar genomförts för att bygga ut hälso- och sjukvårdsutbildningar samt forskolläro- och lärarutbildningar. För Högskolan i Borås som, i likhet med de flesta högskolor, har en obalans mellan utbildnings- och forskningsanslagen är det viktigt att liknande framtida utbildningssatsningar inom områden med brist på kvalificerad arbetskraft även fortsättningsvis följs av motsvarande ökning av basanslagen samt satsningar på kompetensutveckling i form av forskarskolor. Detta för att säkerställa kompetensförsörjning inom områden där den nationella situationen innebär en ökad konkurrenssituation avseende tillgången till akademiskt meriterade lärare. Högskolan i Borås ser därför positivt på ökningen av basanslaget som lanserades i forskningspropositionen, men efterlyser en fortsatt satsning på ökade basanslag för att säkerställa forskningsanknytningen och kompetensförsörjningen av högskolans samhällsviktiga utbildningar.

Exempelvis har polisutbildningen vid Högskolan i Borås på kort tid vuxit till en av landets största utan att motsvarande resurser för forskning tillförts. För att långsiktigt säkerställa att utbildningen till polis vilar på en solid vetenskaplig grund krävs resurser för en utbyggd polisforskning. Högskolan i Borås ser positivt på de medel som har erhållits för att stärka forskningsanknytningen av polisutbildningen men ser behov av ytterligare resursförstärkning för att stärka området. I ett första steg föreslås att ett långsiktigt resurstillskott, motsvarande de 17 500 kr per helårsstudent som föreslås i forskningspropositionen, tillförs de lärosäten som på uppdrag av Polismyndigheten bedriver utbildning till polisman.

FORSKNING FÖR EN FORTSATT HÅLLBAR SAMHÄLLSUTVECKLING

Högskolan i Borås vision att driva samhällsutvecklingen och ta ansvar för framtiden och de utmaningar som samhället står inför, avspeglas i den forskning som sker inom de prioriterade områdena. Genom att medvetet styra resurserna till dessa områden har högskolan utvecklats till ett lärosäte som uppfyller kriterierna för universitetsstatus. Profileringsarbetet har därutöver resulterat i att högskolan erhållit examenstillstånd inom fem områden

och uppvisar en, i jämförelse med andra högskolor, unik bredd inom forskningsverksamheten. I samverkan med samhälle och näringsliv bedriver högskolan inom samtliga prioriterade områden forskning av hög relevans för en fortsatt hållbar samhällsutveckling.

Exempelvis bedrivs nationellt framstående forskning med fokus på informationsstudier och informationssystem med koppling till den ökade digitaliseringen i samhället inom området Bibliotek- och informationsvetenskap. Forskningen berör aktuella frågor som kommersialisering, profilering, rekommendationssystem, desinformation, polariserande trollfabriker och fritt fungerande arméer av botar. I många av dessa frågor kompletterar informationsstudier och informationssystem varandra. Medan informationsstudier syftar till att stödja aktörer inom den offentliga sektorn, är informationssystem främst involverade i företag inom den privata sektorn. Exempel på områden där ett gemensamt perspektiv ger en ökad förståelse är tillämpad AI, informationsanalys, trender inom digitalisering, dataanalys och utvärdering av tillämpningen av ny teknik som kommer att underlätta arbetsrutinerna för ett brett spektrum av yrkesverksamma.

En annan av högskolans unika miljöer med internationell spets, där vissa forskargrupper är världsledande inom sitt fält, är Resursåtervinning. Resursåtervinning syftar till att förändra linjär teknik och ekonomi till en cirkulär teknik och ekonomi genom att utveckla metoder för att påskynda omvandlingen av olika avfall och rester till mervärdesresurser, för att hjälpa naturen att hantera och påskynda omvandlingen av avfall till resurser.

Forskningen syftar till att utveckla nya tekniska metoder för att förädla eller återvinna resurser i form av energi och material eller öka värdet på materialen via dessa processer. Förutom tekniska metoder ingår forskning om sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter kopplade till samhällsliga lösningar för resurshantering, meningsfullt engagemang av individer i resursåtervinningssystem och allmänhetens acceptans för nya produkter.

Inom Människan i vården bedrivs forskning med fokus på de utmaningar som hälso- och sjukvården står inför. För att lösa utmaningarna med en åldrande befolkning, ökad psykisk ohälsa och ökad ojämlikhet i hälsa krävs en snabb och effektiv omställning. Tillsammans med övriga lärosäten i regionen bedrivs spjutspetsforskning och

forskarskola som fokuserar på utveckling och lösningar som syftar till att stärka och främja hälsa och välbefinnande för utsatta patientgrupper. Forskningen utgår från individens behov och förutsättningar och respektive lärosätets specifika profil utgör nödvändiga komponenter i omställningen till Nära vård. Forskningen kommer att beröra frågor som personcentrerad vård, lärande och didaktik i sjukvården, hälsa i det digitala samhället, och normmedveten och jämlikvård. Inom ramen för samarbetet kommer det ske ett aktivt utbyte med nationella och internationella forskargrupper och forskarskolor samt med det omgivande samhället.

Förutom dessa exempel bedriver högskolan inom de prioriterade områdena forskning kopplat till en rad viktiga forskningsområden. Inom exempelvis hållbar samhällsutveckling, hälsa och välfärd, lärarutbildning, digitalisering, demokrati och ett starkt samhälle samt konstnärlig forskning sker forskning som identifierats som nationellt viktiga utmaningar för en fortsatt positiv samhällsutveckling. För Högskolan i Borås, med ett i relation till utbildningen litet anslag för forskning, är det en utmaning att säkerställa forskningsanknytningen av högskolans samhällsviktiga utbildningar, bedriva forskarutbildning och samtidigt utveckla starka forskningsprofiler inom ramen för nuvarande basanslag. En förutsättning för att högskolans positiva utveckling av forskningsverksamheten har varit lärosätets förmåga att med begränsade basanslag attrahera externa medel.

För att anslagen inte ska bli ett hinder för en stabil utveckling av forskningsverksamheten behöver det fortsatt finnas en bra balans mellan extern forskningsfinansiering och anslag. Detta eftersom kraven på full kostnadstäckning och samfinansiering riskerar begränsa högskolans förutsättningar att forskningsanknyta utbildningarna, bedriva forskarutbildning i egen regi och fortsatt utveckla starka utbildnings och forskningsprofiler inom samtliga prioriterade områden. En långsiktigt hållbar finansiering av högskolans prioriterade forskningsmiljöer är därför en förutsättning för att upprätthålla hög kvalitet i verksamheten och fullt ut utnyttja verksamhetens potential. En sådan utveckling kräver en fortsatt ökning av högskolans basanslag och där universitetsstatus eller ökade basanslag och profilområden skulle medföra att högskolan ges resurser att öka sitt engagemang och samhällsansvar.

TEXTIL OCH MODE

Det bästa exemplet på Högskolan i Borås profilarbete är området Textil och mode. Med sin bas i regionens textila arv, och i nära samarbete med olika intressenter och samarbetspartners, utgör högskolans verksamhet inom området en central del i omvandlingen av textilindustrin. Genom att bedriva en unik utbildning och forskning som rankas högt i ett Europeiskt perspektiv bidrar högskolan till textilbranschens övergång från leverantör till att bli en positiv kraft i samhällsutvecklingen. Det som framför allt utmärker högskolans verksamhet inom Textil och mode är en utbildnings- och forskningsmiljö för textilier som fokuserar på hela värdekedjan från textilfiber till slutprodukt. Inom ramen för den textila värdekedjan behandlas aspekter av design, textilteknik och textihantering och högskolans laboratorie- och tekniska faciliteter är unika i ett europeiskt perspektiv.

Den unika verksamheten har resulterat i att Högskolan i Borås inom området Textil och mode är ett av endast tre lärosäten i Sverige som har tillstånd att examinera på såväl vetenskaplig som konstnärlig forskarutbildning. Forskarskolan i Textil och mode bedriver forskarutbildning inom ämnena textil materialteknik, textilt management samt textil och modedesign och högskolan har såväl generellt som konstnärligt examenstillstånd på forskarnivå. Inom området erbjuds genom Textilhögskolan en rad nationellt unika utbildningsprogram på grund- och avancerad nivå. Utbildningarna kännetecknas av tydlig samhällsrelevans, internationell prägel och stor bredd inom ämnena design, textilteknik och textilt management. Samtliga utbildningar har ett stabilt gott söktryck och mycket god arbetsmarknad för utexaminerade studenter.

Forskningen inom Textil och mode är multidisciplinär och kombinerar vetenskapliga och konstnärliga discipliner samt har ett betydande samarbete med flera svenska och europeiska universitet och industrier. Inom området undersöks definitioner, metoder och modeller av betydelse för utveckling och tillämpning av textil och mode i forskning, industri och samhälle. Av central betydelse för kvaliteten på den konstnärliga utbildningen och forskningen är tillgång till verkstäder och etablerade nätverk. Studenterna vid Textilhögskolan har tillgång till de textila verkstäder och labb som finns vid lärosätet, verkstäder som i ett europeiskt perspektiv blir alltmer unika. Miljön är ur ett internationellt perspektiv framgångsrik men fortfarande relativt liten. Omvärldens krav på hållbar utveckling har accentuerat det unika i den integrerade miljön. Efterfrågan på hållbara material med mindre miljöavtryck är beroende av utveckling av nya designlösningar, både inom utbildning, forskning och innovationsområdet.

I ökad utsträckning bedrivs i dag forskningsprojekt mellan design och material. Med sin placering i det textila klustret Textile Fashion Center har Textil och mode unika förutsättningar att tillsammans med olika intressenter och samarbetspartners bedriva utbildning och forskning som fokuserar på utveckling och tillämpning av textil och mode. Genom de kompetenser och resurser som samlats i Textile Fashion Center finns möjligheter att realisera idéer, utveckla och generera nya innovationer, produkter och tjänster på marknaden. Verksamheten är ett utmärkt exempel på samverkan när den är som bäst. Den integrerade miljön har i flera fall varit en förutsättning för forskningsprojekt, framför allt med miljöinriktning, vilket resulterat i att regeringen valde Högskolan i Borås för uppdraget att etablera en nationell plattform för hållbart mode och hållbara textilier. Plattformen ska främja samverkan mellan aktörer i den textila värdekedjan och förmedla utbildning, forskning och innovation, samt stödja nya, hållbara affärsmodeller.

Ökad efterfrågan, både nationellt och internationellt, på miljömässigt hållbara designlösningar har lett till ökad

efterfrågan inom såväl textil- som modedesign, både från studenter och forskare. Det är därför av stor vikt att upprätthålla en tillräckligt stor miljö inom området. Nationellt befinner sig den konstnärliga utbildningen och forskningen fortfarande i ett uppbyggnadsskede samtidigt som den svenska forskningen står sig väl internationellt. Det är uppenbart att området besitter stor potential att inte bara bidra med innovativa tankesätt och metoder inom den akademiska forskningsverksamheten överlag, utan att områdets kunskapsproduktion också kan bidra till innovativa lösningar i högskolans omvärld.

För att kunna tillvarata potentialen är det också viktigt att säkra tillgången till en ändamålsenlig infrastruktur även inom det konstnärliga området. Det behövs investeringar i infrastruktur och även den konstnärliga forskningen måste kunna ansöka om infrastrukturmedel. Högskolan i Borås har hittills klarat uppbyggnaden av den konstnärliga miljön med små medel och med egna prioriteringar men en ytterligare utbyggnad av design-utbildningarna kräver en höjning av takbeloppet.

Sammanfattning

Högskolan i Borås har haft en gynnsam utveckling sedan lärosätets etablering för över 40 år sedan. Över tid har verksamheten blivit alltmer komplett genom fler utbildningar på alla nivåer och möjligheter till forskningsanknytning genom egna examenstillstånd på forskarnivå och en kraftigt ökad omfattning av såväl basanslag som externt finansierad forskning. En systematisk, konstruktiv och omfattande samverkan med omgivande samhälle har gynnat såväl arbetslivsanknytning och samhällsrelevans av verksamheten som utbildningens och forskningens kvalitet. Profilerings genom starka forskningsmiljöer och ett utbildningsutbud utifrån studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov gör att Högskolan i Borås i dag har en uppsättning starka profiler med mycket god utvecklingspotential.

Ett högt söktryck har medfört att högskolan haft kapacitet att utbilda studenter i enlighet med regeringens uppdrag för 2021 – 2023. När de satsningarna successivt fasis ut har högskolan behov av ett höjt takbelopp för att även fortsättningsvis kunna svara mot studenternas efterfrågan samt samhällets behov av kompetensförsörjning inom bristyrken och livslångt lärande. Antalet examenstillstånd på forskarnivå och högskolans förmåga att attrahera externa forskningsmedel bidrar till utbildningarnas forskningsanknytning och en bred och kvalitativ forskningsverksamhet. Detta samtidigt som antalet examens-tillstånd på forskarnivå och antalet disputationer vid lärosätet visar att högskolan har kapacitet att bedriva forskarutbildning inom samtliga områden och framgångsrikt förvaltat erhållna examenstillstånd. För att fullt ut ta tillvara potentialen i högskolans forskningsverksamhet behövs en ökning av basanslaget för forskning eller profilområden för forskning.

Högskolan i Borås systematiska utvecklingsarbete har inneburit att universitetskvaliteter kontinuerligt tillförts och att lärosätet i dag uppfyller kriterierna för universitetsstatus. Genom sin unika profil skulle Högskolan i Borås vara ett utmärkt komplement till övriga universitet i Västsverige. För att stärka den Västsvenska lärosätetsstrukturen och fullt ut ta tillvara potentialen i högskolans verksamhet vill Högskolan i Borås därför bli Sveriges nästa universitet.

Mot denna bakgrund vill Högskolan i Borås särskilt betona följande behov 2024 – 2026:

- Ökat utbildningsuppdrag.
- En ökning av antalet designplatser som högskolan får avräkna till 150 platser, vilket kräver en höjning av takbeloppet om 10,0 Mkr per år.
- Ökade basanslag till forskning. Kompletta akademiska miljöer av hög kvalitet är en förutsättning för utbildning, forskning och samverkan med det omgivande samhället. Särskilt viktigt är att säkerställa forskning och forskningsanknytning av utbildningar inom bristyrken.
- En förstärkning av den konstnärliga forskningen med tillhörande infrastruktur.
- Resurser för en utbyggd polisforskning i syfte att säkerställa att utbildningen till polisman vilar på en solid vetenskaplig grund (17 500 kronor per helårsstudent).
- Universitetsstatus.

BILAGA TILL DIREKTIV TILL BUDGETUNDERLAG FÖR VERKSAMHET VID STATLIGA UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR INOM UTBILDNINGSDEPARTEMENTETS ANSVARsområde 2024 – 2026

Tabell 1: Total budget

Total budget (tkr)	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Verksamhetens intäkter					
Anslag ¹	678 542	678 771	679 758	674 486	674 485
Avgifter ²	153 157	171 140	175 000	185 000	195 000
Bidrag	113 811	133 413	150 000	160 000	170 000
Finansiella intäkter	2 017	2 000	2 000	2 000	2 000
Summa intäkter	947 527	985 324	1 006 758	1 021 486	1 041 485
Verksamhetens kostnader					
Personal	621 130	643 025	642 858	657 586	677 585
Lokaler	118 613	126 101	125 000	125 000	125 000
Drift/Övrigt ³	169 012	195 908	205 000	205 000	205 000
Avskrivningar	29 867	30 392	30 000	30 000	30 000
Finansiella kostnader	867	900	900	900	900
Summa kostnader	939 489	996 326	1 003 758	1 018 486	1 038 485
Verksamhetsutfall	8 038	-11 002	3 000	3 000	3 000
Transfereringar	3 203	3 000	3 000	3 000	3 000
Årets kapitalförändring/Årets resultat	4 835	-14 002	0	0	0
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	120 650	106 648	106 648	106 648	106 648
Utgående oförbrukade bidrag	83 034	90 000	95 000	100 000	100 000

¹ Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

² Ökningen av avgiftsintäkterna är kopplad till fortsatt utbyggnad av uppdragsutbildningen till polisman.

³ Ökningen av övriga driftskostnader är kopplad till fortsatt utbyggnad av uppdragsutbildningen till polisman.

Tabell 2: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Verksamhetens intäkter					
Takbelopp ¹	571 955	569 707	570 705	565 433	565 433
Beräknad avräkning ² (A)	571 955	569 707	570 705	565 433	565 433
Särskilda åtaganden (B)	505	1 512	1 500	1 500	1 500
Anslag (A+B)	572 460	571 219	572 205	566 933	566 933
Avgifter ³	143 407	161 035	165 000	175 000	185 000
Bidrag	15 026	19 284	20 000	20 000	20 000
Finansiella intäkter	1 637	2 000	2 000	2 000	2 000
Summa intäkter⁴	732 530	753 538	759 205	763 933	773 933
Verksamhetens kostnader					
Personal	479 247	493 873	480 000	485 000	495 000
Lokaler	103 192	111 123	110 000	110 000	110 000
Drift/Övrigt ⁴	140 595	150 810	160 000	160 000	160 000
Avskrivningar	23 858	25 033	25 000	25 000	25 000
Finansiella kostnader	752	900	900	900	900
Summa kostnader	747 644	781 739	775 900	780 900	790 900
Årets kapitalförändring/Årets resultat	-15 114	-28 201	-16 695	-16 967	-16 967

¹ Takbelopp enligt budgetpropositionen för innevarande år i prisnivån för 2023.

² Beräknad avräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

³ Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

⁴ Ökningen av övriga driftskostnader är kopplad till fortsatt utbyggnad av uppdragsutbildningen till polisman.

Tabell 3: Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Verksamhetens intäkter					
Anslag ¹	106 082	107 552	107 553	107 553	107 552
Avgifter	9 750	10 105	10 000	10 000	10 000
Bidrag	98 785	114 129	130 000	140 000	150 000
Finansiella intäkter	380	0	0	0	0
Summa intäkter	214 997	231 786	247 553	257 553	267 552
Verksamhetens kostnader					
Personal	141 883	149 152	162 858	172 586	182 585
Lokaler	15 421	14 978	15 000	15 000	15 000
Drift/Övrigt	28 417	45 098	45 000	45 000	45 000
Avskrivningar	6 009	5 359	5 000	5 000	5 000
Finansiella kostnader	115	0	0	0	0
Summa kostnader	191 845	214 587	227 858	237 586	247 585
Årets kapitalförändring/Årets resultat	23 152	17 199	19 695	19 967	19 967

¹ Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för innevarande år (2023).

Tabell 4: Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Investeringar i anläggningstillgångar ¹	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	78 465	72 650	68 889	76 813	85 496
Beräknad nyupplåning	23 908	23 739	37 924	38 683	40 019
– varav investeringar i immateriella anläggningstillgångar					
Beräknad amortering	29 723	27 500	30 000	30 000	35 000
UB lån i Riksgäldskontoret	72 650	68 889	7 6813	85 496	90 515
Maximalt utnyttjande av låneramen under året					
Föreslagen låneram	115 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Beräknad ränteutgift	867	900	900	900	900
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Summa räntor och amorteringar	30 590	28 400	30 900	30 900	35 900
Maximalt utnyttjande av räntekontokredit under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0

¹ Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tabell 5: Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler (mnkr)	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
– föregående års utgång	62 416	66 463	68 423	68 423	68 423
– ökning under året	4 047	1 960	0	0	0
– minskning under året	0	0	0	0	0
– vid årets utgång (A)	66 463	68 423	68 423	68 423	68 423
Förbättringsutgift på annans fastighet¹	23	11	17	25	30
– nyinvesteringar	5	1	18	18	18
– avskrivningar	12	13	12	10	13
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B)²	103	113	119	121	124
Genomsnittlig hyra (kr/m² LOA)³	1 550	1 657	1 739	1 774	1 810
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder)⁴ (C)	130	143	148	150	155
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁵	1 958	2 090	2 169	2 187	2 260
Lärosätets totala kostnader (D)	939	996	1 004	1 008	1 018
Totala externa hyresintäkter	-1	-1	-1	-1	-1
Justerade totala kostnader (D2)	939	995	1 003	1 007	1 017
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁶	14%	14%	15%	15%	15%
Lokalkostnadens andel av justerade totala kostnader⁷	14%	14%	15%	15%	15%

¹ En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost.

Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

² Inklusivt avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

³ Beräknas som B/A.

⁴ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/069) om lokalkostnader vid universitet och högskolor i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna.

⁵ Beräknas som C/A.

⁷ Beräknas som C/D.

Tabell 6 Avgifter¹

Verksamhet	Ack. Resultat t.o.m 2022	Resultat 2023	Verksamhetens intäkter 2024	Kostnader som ska täckas 2024	Resultat 2024	Ack. Resultat t.o.m 2024
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
Offentligrättslig verksamhet						
Summa offentligrättslig verksamhet			0	0		
Uppdragsverksamhet						
Summa uppdrags- verksamhet			1 000			
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten finansierar en bestämd del av verksamheten						
Offentligrättslig verksamhet						
Summa offentligrättslig verksamhet	-106	-100	550	650	-100	-306
Uppdragsverksamhet						
Summa uppdrags- verksamhet	8 527	-500	165 000	166 000	-1000	7027

¹ Avgiftsintäkter enligt 4 och 15 §§ avgiftsförordningen(1992:191) ska inte redovisas.

Verksamhetsinvesteringar

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Verksamhetsinvesteringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	1 236	1 261	1 286	1 312	1 338
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	17 387	18 478	19 638	20 871	22 181
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	5 050	5 000	19 000	19 000	19 000
Summa verksamhetsinvesteringar	23 673	24 739	39 924	41 183	42 519
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförrordningen)	21 431	23 739	37 924	38 683	40 019
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförrordningen)	2 242	1 000	2 000	2 500	2 500
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförrordningen)	0	0	0		
Summa finansiering	23 673	24 739	39 924	41 183	42 519

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar					
IB lån i Riksgäldskontoret	78 465	72 650	68 889	76 813	85 496
Nyupplåning	23 908	23 739	37 924	38 683	40 019
Amorteringar	29 723	27 500	30 000	30 000	35 000
UB lån i Riksgäldskontoret	72 650	68 889	76 813	85 496	90 515
Beslutad/föreslagen låneram	115 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Ränteutgifter	569	1 500	1 500	1 500	1 500
Summa amorteringar och ränteutgifter	30 292	29 000	31 500	31 500	36 500
Finansiering av räntor och avskrivningar					
1602039 001 002 Takbelopp RRF	409	383	433	433	533
1602039 001 Takbelopp	16 661	15 600	17 653	17 653	21 758
1602040 001 Basresurs	3 222	3 017	3 414	3 414	4 209
Övrig finansiering	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Summa finansiering	30 292	29 000	31 500	31 500	36 500

HÖGSKOLAN
I BORÅS

POSTADRESS: HÖGSKOLAN I BORÅS • 501 90 BORÅS • BESÖKSADRESS: ALLÉGATAN 1

TFN: 033-435 40 00 • E-POST: REGISTRATOR@HB.SE • HB.SE